

λίγον ἐπ' ἀτμαμάξης θὰ καταβαίνομεν εἰς Πειραιᾶ, καὶ ἀναδράμωμεν εἰς παρελθούσας ἡμέρας· οὔτε δάφνη, οὔτε ἐλαία, οὔτε σέλινον, οὔτε λεύκη ἔστειψεν ἐφέτος ποιητικόν τι μέτωπον τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ λόγος ἀπλούστατος· ἡ πολιτικὴ παρεισέδω καὶ εἰς τὴν ποίησιν· καὶ ἐδηλητηριάσθη ἡ ποίησις· καὶ, ἀντὶ δάφνης καὶ χιλιοδράχμου βραβεῖου, ἀντιδότου χρῆζει τῆς αὐστηρότητος. Τοῦτο δ' ἐγένετο, ὡς βλέπουσιν οἱ ἀναγνώσται ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ. Δὲν λέγομεν τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τοῦ φιλολογικοῦ ἀγῶνος· οἱ ἀληθεῖς φιλόλογοι, ὡς καὶ οἱ ἀληθεῖς ποιηταί, ἀδιχοροδοῦσι πρὸς τὰς ἐγκοσμίους ἀηδίας· εὐτυχῶς δ' εὐρέθησάν τινες μὴ παραμελήσαντες τὰ γράμματα ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς, δι' ἃ καὶ ἐβραβεύθησαν.

Ἡ ἐσωτερικὴ διασκευὴ τῆς παρὰ τὴν Μητρόπολιν

τῆρος (ὃν κακῶς ὀνομάζει Καθολικὸν τῶν Ἀθηνῶν) ὡς τὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου φέροντα οἰκόσημα· καὶ τοῦτο ἰδίως θέλομεν νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ὁ παρὰ τῇ νῦν μητροπόλει ναῖσκος λέγεται τῷ ὄντι *Καθολικὸν* καὶ τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς *Παραγίας Γοργοπίκου*, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ὁ πρὸ ἐλίου περὶ Ἀθηνῶν γράψας Κύριος Ἑρνέστος Βρετὼν, τὴν αὐτὴν ἐπιφέρει περὶ τοῦ ἐκκλησιδίου γνώμην, λέγων ὅτι δὲν ὀνομάζεται Καθολικόν.

Ὁ Κ. Βρετὼν τίθησι τὸ Γυμνάσιον τοῦ Ἀδριανοῦ παρὰ τὴν «περίεργον ἐκκλησίαν *Παραγίαν Γοργοπίκου*, ἧς πλησίον περτρυταί, λέγει, κατ' αὐτὰς ἡ νέα μητρόπολις τῶν Ἀθηνῶν καθιερωθεῖσα εἰς τὸν Σωτήρα.» Ἐν σημειώσει δὲ προστίθησιν· «Ἡ ἐκκλησία αὕτη περιγράφεται ἡμαρτημένως ἐν τοῖς *Ἀρχαίοις*

Μαγειρεῖον ἐν στρατοπέδῳ.

Παραγίας Γοργοπίκου ἐτελείωσεν· ἐγένετο δὲ μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας. Τὸ *Τέμπλον* ἐστήθη ἐξ ἐπιδόρου ξύλου, ὡς τὸ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, εἰκόνες δὲ καὶ ἐτέθησαν. Παραλείπομεν τὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ σχεδίου· ἐν μίᾳ λέξει τὸ ἐκκλησιδίου τοῦτο ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς εἶναι μικρὸν ἀριστούργημα τῆς Βυζαντινῆς τέχνης. Ἀλλ' ἐξεδόθη ἐσχάτως σοφωτάτῃ ἐπιστολῇ περὶ *Φραγκίσκου τοῦ Κόκκου*, ἧτις ἀναφέρει, ἐν παρόδῳ καὶ παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ τὰ πάντα θέλων νὰ ἐκφραγίσῃ *Buchon* ἠπατήθη καὶ περὶ τοῦ Καθολικοῦ λέγων, ὅτι εἶναι κτίσμα τῆς φραγκικῆς δυναστείας· καὶ τοῦτο μὲν κατ' οὐδὲν προσπαθοῦμεν ν' ἀναιρέσωμεν· ἀλλ' ἰδοὺ τί λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐπιστολῆς Κύριος Σοφ. Οἰκονόμος· «οἶον τὸν παρὰ τῇ νῦν μητροπόλει ναῖσκον τοῦ Σω-

καὶ νέοις *Μνημείοις* τοῖς τυπωθεῖσι ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τοῦ Κ. J. Gailhabaud, ὀνομαζομένη *Καθολικὸν*, μητρόπολις τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ Καθολικόν, καίμενον κατὰ τὴν ὁδὸν Αἰόλου, κατηδαφίσθη πρὸ πολλοῦ καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς πλατείας τῆς καλουμένης *Πλατεῖα Παρτελεήμονος*.» (Ἰδε Ἑρνέστου Βρετὼν *Athènes*, σελ. 242 σήμ. 4.)

Διότι καὶ ἐν τῷ ἄτλαντι τοῦ *Buchon* *Καθολικὸν* λέγεται ἡ ἐξωγραφημένη ἐκκλησία, αὕτη ἡ παρὰ τὴν μητρόπολιν καὶ σήμερον σωζομένη, καὶ ἐκ τῆς συμπαραβολῆς τοῦ Σπὸν καὶ τοῦ *Εκθερίου Σκροφάνδος* καταφαίνεται ὅτι ἡ *Παραγία Γοργοπίκου* καὶ τὸ *Καθολικόν* μία καὶ ἡ αὐτὴ εἰσὶν ἐκκλησία.

Ἄλλως τε ὁ τε Σπὸν καὶ ὁ Χάνδλερ καὶ ὁ Σκρόφανς λέγουσι τὸ Καθολικὸν μητρόπολιν τῶν Ἀ-